

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 3/2025-44

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Okresnej hospodárskej komory Hodonín**, Svatoborská 591, Kyjov, Česká republika, IČO 48 532 312, zastúpenej URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava – mestská časť Staré Mesto, proti postupu Mestského súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. B1-28Cb/48/2016 po právoplatnosti nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 374/2023-40 z 24. októbra 2023 a postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1Cob/191/2019 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa v poradí treťou ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. októbra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd („dohovor“) postupom a konaním Mestského súdu Bratislava III (ďalej aj „mestský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. B1-28Cb/48/2016 v období po právoplatnosti nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) č. k. II. ÚS 374/2023-40 z 24. októbra 2023 a základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a konaním Mestského súdu Bratislava III [do 31. mája 2023 Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“)] v konaní vedenom pod sp. zn. B1-28Cb/48/2016 (do 31. mája 2023 sp. zn. 28Cb/48/2016) a Krajského súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 1Cob/191/2019. Žiada prikázať mestskému súdu, aby v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. B1-28Cb/48/2016 konal bez zbytočných prietáhov, a priznať primerané finančné

zadost'učinenie 11 000 eur od mestského súdu a 5 000 eur od krajského súdu, ako aj náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. V ústavnej sťažnosti sťažovateľka na 28 stranách v podstate opakovane rozpisuje odôvodnenie svojich predchádzajúcich ústavných sťažností, o ktorých ústavný súd už rozhodol nálezmi vo veciach sp. zn. I. ÚS 6/2022 a sp. zn. II. ÚS 374/2023. Navyše iba dopĺňa, že súdne konanie nie je právoplatne skončené ani po vyše 8 rokoch a 7 mesiacoch, pričom od vydania ostatného nálezu ústavného súdu v danej veci uplynul už 1 rok. V petite ústavnej sťažnosti tiež rozširuje svoje podanie o namietanie porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré okrem opakovania všeobecných fráz a poukazu na príslušnú judikatúru zásadne nijako bližšie neodôvodňuje.

3. Ústavnú sťažnosť sťažovateľka doplnila dvoma ďalšími podaniami doručenými ústavnému súdu 25. novembra 2024 a 23. decembra 2024, v ktorých sumarizuje dôvody ústavnej sťažnosti, opakuje sťažnostný petit a zvyšuje požiadavku na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia na 11 500 eur, resp. 12 000 eur od mestského súdu.

4. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh, ostatného spisového materiálu a vlastnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva nasledujúci stav veci:

4.1. Sťažovateľka spolu so Slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou (ďalej aj „SOPK“) podali okresnému súdu 24. marca 2016 proti Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (teraz Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky) žalobu o zaplatenie 60 957,35 eur s príslušenstvom (sťažovateľka) a 31 486,89 eur s príslušenstvom (SOPK) z titulu odstúpenia od zmluvy č. Z 2241042000601 z 27. júla 2009 v nadväznosti na ukončenie zmluvy o poskytnutí finančného príspevku zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Okresný súd prvýkrát rozhodol vo veci zamietajúcim rozsudkom č. k. 28 Cb 48/2016-503 zo 17. júna 2019, ktorý bol potvrdený rozsudkom krajského súdu č. k. 1 Cob 191/2019-605 z 15. októbra 2020. Tým bolo konanie prvýkrát právoplatne skončené (15. decembrom 2020, pozn.). Krajský súd vrátil spis okresnému súdu 8. decembra 2020. Na základe dovolania sťažovateľky aj SOPK bol súdny spis 19. januára 2022 predložený na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Najvyšší súd uznesením sp. zn. 1Obdo/4/2022 z 19. apríla 2023 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“) rozsudok okresného súdu v zamietajúcej časti v náhrade trov konania a rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Spis bol okresnému súdu vrátený 22. mája 2023.

4.2. Uznesením č. k. B1-28Cb/48/2016 zo 7. augusta 2023 mestský súd na návrh sťažovateľky a SOPK konanie vedené na pod sp. zn. B1-28Cb/48/2016 podľa § 164 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) prerušil do právoplatného skončenia súdneho konania vedeného na totožnom súde pod sp. zn. B1-26Cb/17/2013, v ktorom sa rieši otázka neplatnosti odstúpenia žalovaného od zmluvy o poskytnutí finančného príspevku uzatvorenej medzi sťažovateľom a žalovaným, ktorá má význam pre rozhodnutie súdu v konaní vedenom pod sp. zn. B1-28Cb/48/2016, ktorého predmetom je uplatnený nárok na zaplatenie peňažných súm. V súčasnosti je napadnuté konanie naďalej prerušené.

5. Prvýkrát sa sťažovateľka spolu so Slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou domáhali vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov

podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 38 ods. 2 listiny a svojho práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie. Ústavný súd nálezom č. k. I. ÚS 6/2022-97 zo 14. apríla 2022 ich ústavnej sťažnosti nevyhovel z dôvodov uvedených v bodoch 23 až 48 citovaného nálezu.

6. V roku 2023 (2. júna 2023, pozn.) sťažovateľka podala samostatnú ústavnú sťažnosť na prietahy v napadnutom konaní pred okresným súdom a napadnutom konaní pred krajským súdom, o ktorej ústavný súd rozhodol nálezom č. k. II. ÚS 374/2023-40 z 24. októbra 2023 tak, že vyslovil porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 28Cb/48/2016 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1Cob/191/2019; mestskému súdu prikázal vo veci konať bez zbytočných prietahov a sťažovateľke priznal primerané finančné zadosťučinenie 800 eur od mestského súdu a 400 eur od krajského súdu a náhradu trov konania pred ústavným súdom 796,28 eur.

7. V roku 2024 (8. februára 2024, pozn.) podala samostatnú ústavnú sťažnosť Slovenská obchodná a priemyselná komora z tých istých dôvodov a v podstate s tým istým výsledkom, keď ústavný súd nálezom č. k. II. ÚS 177/2024-34 z 28. augusta 2024 vyslovil porušenie namietaných práv v napadnutých konaniach mestského súdu (pôvodne okresného súdu) a krajského súdu; SOPK priznal finančné zadosťučinenie 1 500 eur od mestského súdu a 500 eur od krajského súdu a náhradu trov konania pred ústavným súdom 856,75 eur a vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovel.

7.1. Z odôvodnenia citovaného nálezu (bod 13) je zrejmé, že ústavný súd preskúmal celkovú dĺžku konania od podania žaloby 24. marca 2016 v trvaní viac ako ôsmich rokov. Okresný súd rozsudkom zo 17. júna 2019 žalobu zamietol, teda po viac ako troch rokoch. Krajský súd rozsudkom z 15. októbra 2020 rozsudok okresného súdu potvrdil, teda po jednom roku od predloženia veci (16. októbra 2019). Najvyšší súd uznesením z 19. apríla 2023 zrušil rozsudok krajského súdu aj rozsudok okresného súdu a vec vrátil mestskému súdu na ďalšie konanie. V dôsledku kasačného rozhodnutia najvyššieho súdu prebieha konanie opäť na mestskom súde. Najvyšší súd vo svojom uznesení zaviazal mestský súd preskúmať konkrétne námietky sťažovateľky a závery orgánov verejnej správy (audit, závery kontrolných orgánov, rozhodnutia o námietkach a ďalšie), ktoré boli podkladmi a východiskami pre odstúpenie od zmluvy o poskytnutí finančného príspevku, a až následne vyhodnotiť a v súdnom rozhodnutí zdôvodniť právne aspekty odstúpenia od predmetnej zmluvy z hľadiska naplnenia podmienok jej podstatného porušenia, určitosti, zrozumiteľnosti a včasnosti tohto úkonu. Mestský súd po doručení uznesenia z najvyššieho súdu (19. mája 2023) prerušil konanie do právoplatného skončenia súvisiaceho konania sp. zn. B1-26Cb/17/2013. V súčasnosti je namietané konanie prerušené jeden rok a štyri mesiace.

7.2. Ústavný súd v závere bodu 13 odôvodnenia citovaného nálezu v zmysle svojej judikatúry taktiež dodal, že dobu prerušenia konania nemožno bez ďalšieho vo vzťahu k namietanému porušeniu práv pričítať v neprospech mestského súdu (III. ÚS 127/2023). Prerušenie konania podľa procesného predpisu predstavuje zákonnú prekážku v konaní, a preto nečinnosť všeobecného súdu z dôvodu existencie zákonnej prekážky v konaní ústavný súd neposudzuje ako zbytočné prietahy (I. ÚS 214/06, IV. ÚS 328/09, III. ÚS 73/2022).

8. Z vlastnej rozhodovacej činnosti ústavný súd tiež zistil, že sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prerokovanie jej veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava I aj v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 17/2013 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cob 73/2019. Ústavný súd nálezom č. k. II. ÚS 139/2023-45 z 10. mája 2023 ústavnej sťažnosti vo vzťahu k okresnému súdu vyhovel, keď vyslovil porušenie sťažovateľkou namietaných práv, Okresnému súdu Bratislava I prikázal, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 17/2013 konal bez zbytočných prietáhov a sťažovateľke priznal primerané finančné zadost'učinenie 1 500 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom 796,28 eur; vo zvyšnej časti (vo vzťahu k postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cob 73/2019), a čo sa týka výšky požadovaného finančného zadost'učinenia, ústavnej sťažnosti nevyhovel.

8.1. Uznesením č. k. III. ÚS 515/2024-30 z 2. októbra 2024 bola proti postupu v už označenom súdnom konaní prijatá na ďalšie konanie druhá ústavná sťažnosť sťažovateľky (došla 6. septembra 2024 a doplnená 30. septembra 2024, pozn.) v časti pre namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Mestského súdu v Bratislava III v konaní sp. zn. B1-26Cb/17/2013 v období po právoplatnosti nálezú Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 139/2023-45 z 10. mája 2023 a pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Mestského súdu v Bratislava III v konaní sp. zn. B1-26Cb/17/2013; vo zvyšnej časti (vo vzťahu k postupu krajského súdu v konaní sp. zn. 4Cob/73/2019) bola ústavná sťažnosť odmietnutá.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je opakovane namietané porušenie označených práv sťažovateľky postupom mestského súdu (predtým okresného súdu) a krajského súdu v obchodnoprávnom spore, v ktorom má postavenie žalobkyne.

10. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Z hľadiska predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti je osobitne podstatná požiadavka plynúca z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, a to požiadavka relevantnej ústavnoprávnej argumentácie (konkrétne skutkové a právne dôvody) namietaného porušenia práv, ako aj z § 45 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi

návrhu na začatie konania, ak § 89 tohto zákona neustanovuje inak (k tomu najnovšie I. ÚS 532/2024).

12. Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre opakovane uvádza, že základnou povinnosťou sťažovateľa je, aby odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovalo čo najpresnejší opis skutkového stavu a najmä logickú právnu argumentáciu, na základe ktorej možno konštatovať existenciu príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom, resp. rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a porušením v ústavnej sťažnosti označených práv garantovaných ústavou, resp. kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou, ktorého vyslovenia sa sťažovateľ v petite svojej ústavnej sťažnosti domáha (IV. ÚS 574/2018, m. m. IV. ÚS 359/08, IV. ÚS 198/2012). Ústavná sťažnosť nemôže byť (bez ohľadu na počet strán) naformulovaná nedostatočne a neurčito a vytvárať tak priestor na dohady a dedukcie (III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, I. ÚS 291/2017, IV. ÚS 91/2018). Nepostačuje preto akékoľvek odôvodnenie návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, ale tento musí byť odôvodnený kvalifikovane, t. j. musí obsahovať odôvodnenie, ktoré spĺňa ústavnoprávne požiadavky (m. m. PL. ÚS 9/2012, PL. ÚS 1/2014, PL. ÚS 7/2014 a i.).

13. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 186/2010, I. ÚS 7/2023) a namietané porušenie označených práv sťažovateľky možno posudzovať spoločne.

14. Reflektujúc petit ústavnej sťažnosti, ústavný súd akcentuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru obsahuje nielen právo na spravodlivé súdne konanie, ale aj jeho parciálne súčasti, *exempli causa* právo na verejné prerokovanie veci či prejednanie záležitosti v primeranej lehote, a tak k ústavnoprávnemu prieskumu pristúpil v intenciách sťažnostného návrhu, t. j. posudzoval osobitne porušenie práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote a práva na spravodlivé súdne konanie.

II.1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote postupom mestského súdu a krajského súdu:

15. Pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru, pozn.) ústavný súd vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. IV. ÚS 221/04).

16. Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou opakovane dáva do pozornosti, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 46/01,

II. ÚS 57/01, ÚS 92/03, III. ÚS 359/08). Pojem „zbytočné prietahy“ je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. Len v prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa vyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy, môže vysloviť porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (I. ÚS 38/04, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06). V prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 38/04, II. ÚS 199/02, III. ÚS 24/04, III. ÚS 372/06, IV. ÚS 290/04).

17. O zjavnú neopodstatnenosť ide, ak namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 110/02, II. ÚS 66/2011, IV. ÚS 473/2012, III. ÚS 288/2016, II. 59/2019).

18. Ústavný súd s odkazom na bod 6 odôvodnenia tohto uznesenia konštatuje, že ústavná sťažnosť sťažovateľky je obsahovo v podstate totožná s jej predchádzajúcou ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 2. júla 2023, v ktorej sťažovateľka rovnako namietala prietahy v postupe okresného (neskôr mestského) súdu a krajského súdu v napadnutých konaniach. Hoci v porovnaní s predchádzajúcou ústavnou sťažnosťou sťažovateľka poukazuje na to, že od ostatného nálezu ústavného súdu vo veci sp. zn. II. ÚS 374/2023, z ktorého obsahu cituje, uplynul už jeden rok, mestský súd nevykonal vo veci žiaden úkon a týmto nekonaním je sťažovateľke dlhodobo odopieraný prístup k spravodlivosti. Podstatná časť argumentácie sťažovateľky a obsahová stránka oboch podaní je prevažne rovnaká, pričom cituje v zásade aj totožnú judikatúru ESLP či ústavného súdu k danej problematike. Upriamujúc pozornosť ústavného súdu na celkovú dĺžku konania, ktoré trvá ku dňu podania tejto „novej“ ústavnej sťažnosti o 1 rok dlhšie (v porovnaní s dĺžkou konania uvedenou v predchádzajúcej ústavnej sťažnosti), sťažovateľka požaduje priznať aj rozdielnu sumu primeraného finančného zadosťučinenia, ktorú v doplnených podaniach navrhuje.

19. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že od jeho ostatného rozhodnutia síce uplynul jeden rok a konanie vo veci nie je stále právoplatne skončené, nemožno však ponechať stranou, že je od augusta 2023 prerušené podľa § 164 CSP, a to v intenciách zrušujúceho uznesenia dovolacieho súdu a na žiadosť žalobkýň (t. j. sťažovateľky a SOPK) do právoplatného skončenia súdneho konania vedeného na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. B1-26Cb/17/2013, ktorého dĺžku tiež sťažovateľka už dvakrát napadla ústavnou sťažnosťou a v súčasnosti sa konanie na ústavnom súde v tejto veci vedie pod sp. zn. III. ÚS 515/2024.

20. Ústavný súd sa už vo viacerých svojich rozhodnutiach zaoberal príčinnými súvislosťami medzi prerušením konania a jeho vplyvom dĺžku konania vo vzťahu k prietahom a vždy skúma jeho zákonnosť a dôvodnosť (napr. I. ÚS 410/2024). V prípade, že prerušenie konania tieto požiadavky spĺňa vychádza z premisy, že ak by pripustil výklad, ktorým by prerušenie konania zakladalo nečinnosť orgánu verejnej moci a tým aj porušenie základných práv a slobôd osôb,

ktorých sa prerušenie týka, inštitút prerušenia by prestal byť aplikovateľný, pretože jeho aplikácia *lege artis* by vždy znamenala prezumpciu porušovania základných práv a slobôd orgánom verejnej moci, čo nie je v žiadnom smere prípustné. Obdobie prerušenia konania preto nie je možné hodnotiť ako nečinnosť mestského súdu a ani pričítať toto obdobie na jeho ťarchu [I. ÚS 153/2021 (ZNaU 37/2021)], osobitne ak sťažovateľka prerušenie konania sama navrhla.

21. Takto potom sťažovateľkou numericky vyjadrená dĺžka súdneho konania (8 rokov a 6, resp. 8 mesiacov) nie je v danom kontexte spôsobilá kvalifikovane ovplyvniť názor ústavného súdu o neopodstatnenosti tejto ústavnej sťažnosti.

22. S ohľadom na konkrétne okolnosti danej veci ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľky k záveru, že neexistuje okolnosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o porušení sťažovateľkou namietaných právach. Ústavnú sťažnosť sťažovateľky preto odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

23. Navyše, vo vzťahu k napadnutému konaniu krajského súdu nemožno opomenúť, že trvalo od 16. októbra 2019 do 8. decembra 2020 a hoci ústavný súd doteraz vo svojich nálezoch vzťahujúcich sa na napadnuté konania tieto posudzoval ako jeden celok, prieťahy v samotnom konaní krajského súdu nekonštatoval; konštatoval jeho neefektívnu činnosť vzhľadom na zrušenie jeho rozsudku najvyšším súdom. Preto nemožno celkom ponechať stranou, že ústavná sťažnosť už nesmeruje k aktuálnemu stavu konania na krajskom súde (k tomu napr. m. m. IV. ÚS 165/2021, II. ÚS 302/2021, porovnaj tiež rozsudky ESLP vo veci Obluk proti Slovenskej republike, z 20. 6. 2006, sťažnosť č. 69484/01, body 62 a 63; Mazurek proti Slovenskej republike, z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05).

23.1. Takto potom ak sťažovateľka aktuálne prejednávanou ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu 25. októbra 2024 (t. j. po 31. októbri 2023, keď nadobudol právoplatnosť nález ústavného súdu č. k. II. Ú 374/2023-40 z 24. októbra 2023), namieta porušenie v bode 1 označených práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1Cob/191/2019 bez časového obmedzenia, teda aj v období do právoplatnosti spomenutého nálezu ústavného súdu, prejednaní ústavnej sťažnosti v tejto časti bráni prekážka *rei iudicatae*. Predmetnú prekážku založil predošlý právoplatný nález ústavného súdu vo veci sťažovateľky sp. zn. II. ÚS 337/2023 (pozri bod 6 odôvodnenia tohto uznesenia).

23.2. Ústavná sťažnosť sťažovateľky je tak v časti namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1Cob/191/2019 neprípustná podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto ju ústavný súd v tejto časti odmietol aj podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde (k tomu obdobne aj sp. zn. III. ÚS 515/2014 body 9 až 11 odôvodnenia citovaného uznesenia).

II.2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie postupom mestského súdu (predtým okresného súdu) a krajského súdu:

24. Vo vzťahu k sťažovateľkou namietaného porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestského súdu (predtým okresného súdu) a krajského súdu

v napadnutých konaniach ústavný súd konštatuje, že v ústavnej sťažnosti absentujú konkrétne dôvody, v ktorých by malo spočívať porušenie označených práv, a toto v podstate možno vyvodiť len z tvrdení sťažovateľky o existencii zbytočných prietahov v postupe označených súdov založenej na dĺžke konania s poukazovaním na judikatúru najmä ESLP, resp. jej citovaním.

25. Ústavný súd primárne poznamenáva, že v systematike ústavy sú primeraná celková dĺžka, rýchlosť a plynulosť konania pred orgánom verejnej moci obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny), a nie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bližšie bod 5 tohto uznesenia, pozn.). K vysloveniu porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu z týchto dôvodov však napriek tomu môže dôjsť v prípade, ak namietané zbytočné prietahy (spôsobené neodôvodnenou nečinnosťou alebo neefektívnou a nesústredenou činnosťou), ako aj celková doterajšia dĺžka preskúmaného konania signalizujú, že v postupe orgánu verejnej moci došlo k pochybeniam takej intenzity, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti posudzovanej veci (najmä predmetu konania, teda toho, čo je pre sťažovateľa v stávke) možno uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (pozri m. m. IV. ÚS 242/07 – *a contrario*).

26. Základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (obdobne čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže byť porušené v dôsledku existencie zbytočných prietahov v konaní orgánu verejnej moci len za kumulatívneho splnenia, že (i) v rozporovanom konaní ústavný súd zistí a vo svojom rozhodnutí vysloví porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a (ii) intenzita zbytočných prietahov vo svojej podstate znamená úplne zmarenie možnosti poskytnúť efektívnu a účinnú ochranu tým právam účastníka konania, ktorých ochrany sa domáha (III. ÚS 49/04, III. ÚS 348/05, I. ÚS 271/2021), čo sa prednostne predpokladá v niekoľkoročnom, spravidla desiatky rokov trvajúcom konaní, čo by mohol byť daný prípad, ak by tu nebola osobitná situácia spočívajúca v prerušení konania na návrh sťažovateľky.

27. I keď konanie v danej veci nie je ani po už ôsmich rokoch právoplatne skončené, s ohľadom na jeho okolnosti vrátane dôvodného prerušenia konania, ako aj chýbajúce kvalifikované odôvodnenie ústavnej sťažnosti v tejto časti ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť treba odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zrejmej neopodstatnenosti, ako aj podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, ktorý vyžaduje, aby ústavná sťažnosť obsahovala konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo dôjsť k porušeniu práv sťažovateľa (bližšie bod 13 odôvodnenia tohto uznesenia).

28. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky obsiahnutých v petite jej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu